

REPUBLIK INDONESIA

**PERSETUJUAN
ANTARA
PEMERINTAH REPUBLIK INDONESIA
DAN
PEMERINTAH KERAJAAN THAILAND
TENTANG KERJA SAMA DI BIDANG PERTAHANAN**

Pemerintah Republik Indonesia dan Pemerintah Kerajaan Thailand selanjutnya disebut sebagai "Para Pihak",

Berkeinginan untuk meningkatkan dan memperkuat kerja sama bilateral antara kedua negara melalui kerja sama di bidang pertahanan dalam semangat ASEAN, saling percaya dan pengertian;

Menyadari kepentingan bersama dalam mempromosikan hubungan baik dan persahabatan dan kerja sama timbal balik dalam rangka untuk mewujudkan perdamaian, stabilitas dan kemakmuran antara masyarakat kedua negara;

Memperhatikan bahwa penguatan kerja sama pertahanan akan berkontribusi pada hubungan yang saling menguntungkan bagi pertahanan nasional kedua negara;

Berdasarkan ketentuan hukum dan peraturan undang-undang yang berlaku di kedua negara;

Telah menyetujui hal-hal sebagai berikut:

**Pasal 1
Tujuan**

Tujuan dari Persetujuan ini adalah membentuk kerangka kerja untuk meningkatkan hubungan bilateral antar instansi pertahanan dan militer Para Pihak dan untuk mendorong kegiatan kerjasama di bidang pertahanan.

**Pasal 2
Ruang Lingkup KerjaSama**

Kerjasama di bidang pertahanan dalam Persetujuan ini, dapat mencakup bentuk-bentuk sebagai berikut:

1. Dialog bilateral rutin dan konsultasi tentang isu-isu pertahanan strategis dan militer yang menjadi kepentingan bersama;
2. Pertukaran informasi tentang kelembagaan dan urusan pertahanan;
3. Pertukaran kunjungan antar instansi pertahanan dan angkatan bersenjata;
4. Peningkatan kerjasama antar kedua angkatan bersenjata;
5. Kerjasama dalam ilmu pengetahuan dan teknologi dalam industry pertahanan;
6. Kerjasama dalam keamanan laut;
7. Kerjasama dalam bidang lain yang disepakati bersama oleh Para Pihak.

**Pasal 3
Otoritas berwenang**

Otoritas berwenang yang dipercayakan untuk melaksanakan Persetujuan ini adalah:

1. Untuk Pihak Indonesia: Kementerian Pertahanan Republik Indonesia
2. Untuk Pihak Thailand: Kementerian Pertahanan Kerajaan Thailand

**Pasal 4
Pengaturan Pelaksanaan**

Untuk tujuan pelaksanaan Persetujuan ini, hal-hal operasional, administrasi dan teknis akan diatur dalam pengaturan pelaksanaan terpisah yang akan disepakati oleh Para Pihak.

Pasal 5
Perlindungan terhadap Informasi Rahasia

1. Para Pihak wajib melindungi informasi rahasia yang dapat diperoleh dalam kerangka Persetujuan ini sesuai dengan hukum nasional dan peraturan dari Para Pihak.
2. Informasi dan perlengkapan rahasia hanya dapat diberikan melalui saluran resmi atau saluran lain yang disepakati oleh Para Pihak. Informasi dan perlengkapan ini akan ditandai sesuai tingkat klasifikasinya dan negara asal sebagai berikut:

Bahasa Indonesia	Bahasa Thailand	Bahasa Inggris
SANGAT RAHASIA	ลับที่สุด	TOP SECRET
RAHASIA	ลับมาก	SECRET
TERBATAS/KONFIDENSIAL	ลับ	CONFIDENTIAL
BIASA	ไม่ขึ้นความลับ	UNCLASSIFIED

3. Seluruh informasi dan perlengkapan yang didapatkan dalam kerangka Persetujuan ini tidak dapat diserahkan, diungkap ataupun dikeluarkan, baik secara langsung maupun tidak langsung, secara sementara atau permanen, kepada pihak ketiga, baik perorangan atau lembaga, tanpa persetujuan tertulis sebelumnya dari Pihak asal.

Pasal 6
Alokasi Anggaran

Masing-masing Pihak akan menanggung biaya mereka sendiri dalam hal pelaksanaan Persetujuan ini sesuai dengan alokasi anggaran yang dimilikinya, kecuali disepakati lain oleh Para Pihak.

Pasal 7
Penyelesaian Perselisihan

Perselisihan yang timbul terkait penafsiran atau pelaksanaan dari Persetujuan ini akan diselesaikan melalui konsultasi dan negosiasi di antara Para Pihak

Pasal 8
Pemberlakuan, Amandemen, dan Pengakhiran

1. Persetujuan ini mulai berlaku sejak tanggal pemberitahuan tertulis terakhir dimana masing-masing Pihak memberitahukan Pihak lain, melalui saluran diplomatik, mengenai pemenuhan persyaratan berdasarkan peraturan domestik masing-masing bagi berlakunya Persetujuan ini. Persetujuan ini berlaku selama 5 (lima) tahun dan akan diperpanjang untuk periode selanjutnya, kecuali diakhiri oleh salah satu Pihak melalui pemberitahuan tertulis yang diajukan kepada Pihak lainnya dalam waktu 180 (seratus delapan puluh) hari sebelum tanggal pengakhiran.
2. Persetujuan ini dapat diamandemen setiap saat dengan persetujuan tertulis bersama di antara Para Pihak.
3. Pengakhiran Persetujuan ini tidak memengaruhi proyek, program dan persetujuan dan/atau kontrak yang belum selesai yang dibuat sesuai dengan Persetujuan ini jika tidak disepakati lain oleh Para Pihak.

Sebagai bukti, yang bertandatangan di bawah ini, yang telah diberi kuasa oleh Pemerintah masing-masing, telah menandatangani Persetujuan ini.

Dibuat di Jakarta pada tanggal 21 Mei 2015 dalam dua rangkap asli, dalam Thai, bahasa Indonesia dan Inggris, semua naskah adalah otentik. Dalam hal terjadi perbedaan penafsiran, naskah dalam bahasa Inggris yang akan berlaku.

Untuk Pemerintah
Republik Indonesia

Signed

Ryamizard Ryacudu
Menteri Pertahanan

Untuk Pemerintah
Kerajaan Thailand

Signed

Jenderal Prawit Wongsuwon
Menteri Pertahanan

REPUBLIK INDONESIA

ความตกลง

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

กับ

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

ว่าด้วยความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศ

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งต่อไปในที่นี้จะเรียกว่า “คู่ภาคี”;

ปรารถนาที่จะเพิ่มพูนและเสริมสร้างความสัมพันธ์ทวิภาคี ระหว่างทั้งสองประเทศ ผ่านกิจกรรมความร่วมมือด้านการป้องกันประเทศ ภายใต้จิตวิญญาณความเป็นประชาคมอาเซียน บนพื้นฐานของความเข้าใจและไว้วางใจซึ่งกันและกัน;

ตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันในการส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันมิตร และความร่วมมือเพื่อเสริมสร้าง สันติภาพ เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ;

เสริมสร้างความร่วมมือร่วมกันด้วยความเข้มแข็ง อันจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่เป็นประโยชน์ร่วมของทั้งสองประเทศในด้านการป้องกันประเทศต่อไป;

ภายใต้กฎหมาย และกฎระเบียบที่ใช้ของทั้งสองประเทศ;

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้:

ข้อ ๑
วัตถุประสงค์

ความตกลงฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คู่ภาคี กำหนดกรอบการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ทวิภาคี ระหว่างหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ และด้านการทหาร รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือในด้านการป้องกันประเทศ

ข้อ ๒
ขอบเขตความร่วมมือ

ความร่วมมือในด้านการป้องกันประเทศในความตกลงฉบับนี้ อาจครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้:

๑. การจัดการหารือทวิภาคีในระดับยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันประเทศและด้านการทหาร ในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน;
๒. การแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการป้องกันประเทศ;
๓. การแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างหน่วยงานด้านกลาโหมและกองทัพ;
๔. การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกองทัพ;
๕. ความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ;
๖. ความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล;
๗. ความร่วมมือในด้านอื่นๆ ที่คู่ภาคีเห็นพ้องร่วมกัน

๓. ข้อมูลและสิ่งอุปกรณ์ทั้งหมดที่ได้รับระหว่างกันภายใต้กรอบความร่วมมือของความตกลงฉบับนี้ จะไม่สามารถถ่ายโอน เปิดเผย หรือเผยแพร่ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ทั้งเป็นการชั่วคราวหรือถาวร แก่บุคคลภายนอกไม่ว่าจะเป็น บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล โดยไม่ได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่ภาคีผู้ส่งข้อมูลและสิ่งอุปกรณ์ก่อน

ข้อ ๖

การจัดสรรงบประมาณ

ภาคีแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตน ในการปฏิบัติตามความตกลง ตามที่แต่ละฝ่ายได้ทำการจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว เว้นแต่ จะมีการตัดสินใจเป็นอย่างอื่นระหว่างคู่ภาคี

ข้อ ๗

การระงับข้อพิพาท

การระงับข้อพิพาททั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการและการตีความ ตามบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ จะต้องเป็นไปโดยการปรึกษาและเจรจาระหว่างคู่ภาคี

ข้อ ๘

การมีผลใช้บังคับ การแก้ไข และการบอกเลิก

๑. ความตกลงฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ได้รับหนังสือฉบับสุดท้าย ซึ่งคู่ภาคีแจ้งผ่านช่องทางการทูตว่าตนได้ดำเนินการตามกระบวนการต่างๆ ภายในประเทศ สำหรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ครบถ้วนแล้ว ความตกลงฉบับนี้ จะมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๕ (ห้า) ปี และจะได้รับการต่ออายุไปเรื่อยๆ เว้นแต่คู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะมีหนังสือแจ้งบอกเลิกเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางการทูตอย่างน้อย ๑๘๐ (ร้อยแปดสิบ) วัน ล่วงหน้า ก่อนวันที่การบอกเลิกความตกลงจะมีผล

ข้อ ๓
หน่วยงานที่มีอำนาจของคู่ภาคี

หน่วยงานที่มีอำนาจในการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้ คือ

๑. สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย: กระทรวงกลาโหมแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๒. สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย: กระทรวงกลาโหมแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๔
ข้อตกลงในการปฏิบัติตามความตกลง

เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามความตกลงเรื่องการปฏิบัติ การบริหารงาน และเรื่องทางเทคนิคจะอยู่ภายใต้ข้อตกลงในการปฏิบัติตามความตกลงแยกต่างหากอีกฉบับหนึ่งตามที่คู่ภาคีจะตกลงกันต่อไป

ข้อ ๕
การคุ้มครองข้อสนเทศที่มีชั้นความลับ

๑. คู่ภาคีจะต้องปกป้องข้อสนเทศที่มีชั้นความลับที่ได้มีการเข้าถึงภายใต้กรอบความร่วมมือของความตกลงฉบับนี้ โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายใน และกฎระเบียบของแต่ละประเทศ
๒. การแลกเปลี่ยนข้อมูลและสิ่งอุปกรณ์ที่มีชั้นความลับ จะต้องดำเนินการผ่านช่องทางที่เป็นทางการหรือช่องทางอื่นๆ ตามที่คู่ภาคีให้ความเห็นชอบร่วมกัน โดยจะต้องมีการประทับตรา ดังนี้

ภาษาอินโดนีเซีย	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
SANGAT RAHASIA	ลับที่สุด	TOP SECRET
RAHASIA	ลับมาก	SECRET
TERBATAS/KONFIDENSIAL	ลับ	CONFIDENTIAL
BIASA	ไม่มีชั้นความลับ	UNCLASSIFIED

๒. ความตกลงฉบับนี้ สามารถแก้ไขได้ตลอดเวลาโดยมีความยินยอมร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษร

๓. การบอกเลิกความตกลง จะไม่กระทบต่อโครงการ แผนงาน ข้อตกลง ความตกลง และ สัญญาที่จัดทำขึ้นตามความตกลงฉบับนี้ เว้นแต่คู่ภาคีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นเพื่อเป็นพยาน แก่การนี้ ผู้ลงนามข้างท้ายนี้ ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้องจากรัฐบาลของประเทศตน ได้ลงนามในความตกลงฉบับนี้

ลงนาม ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ เดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๕๘ ทำขึ้น
เป็นต้นฉบับสองฉบับ เป็นภาษาอินโดนีเซีย ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ตัวยกทุกฉบับใช้ได้
เท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งในการตีความให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

Signed

(ไรอามิซาร์ต ไรอาซุดู)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

Signed

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

REPUBLIK INDONESIA

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND
ON COOPERATION IN THE FIELD OF DEFENCE**

The Government of the Republic of Indonesia and the Government of the Kingdom Thailand hereinafter referred to as "the Parties";

Desiring to enhance and strengthen the existing bilateral relationship between the two countries through cooperative activities in the field of defence in the spirit of ASEAN, mutual trust and understanding;

Recognizing their common interests in promoting cordial and friendly relation and mutual cooperation in order to promote peace, stability and prosperity between the peoples of the two countries;

Noting that the strengthening of defence cooperation will contribute to the mutually beneficial relations of both national defences;

Pursuant to the prevailing laws and regulations of the two countries;

Have agreed as follows:

**ARTICLE 1
PURPOSE**

The purpose of this Agreement is to provide a framework in order to develop the bilateral relation between the defence and military agencies of both Parties and to promote cooperative activities in the field of defence.

**ARTICLE 2
SCOPE OF COOPERATION**

Cooperation in the field of defence in this Agreement, may include the following forms:

1. Regular bilateral dialogue and consultation on strategic defence and military issues of common interest;
2. Exchange of information on defence matters;
3. Exchange of visits between Defence and Armed Forces agencies;
4. Promoting cooperation of the Armed Forces;
5. Cooperation in science and technology in defence industry;
6. Cooperation in maritime security;
7. Other areas of cooperation as mutually agreed upon by both Parties.

**ARTICLE 3
COMPETENT AUTHORITIES**

The competent authorities entrusted with the implementation of this Agreement are:

1. For the Indonesian side: the Ministry of Defence of the Republic of Indonesia.
2. For the Thai side: the Ministry of Defence of the Kingdom of Thailand;

**ARTICLE 4
IMPLEMENTING ARRANGEMENT**

For the purpose of the implementation of this Agreement, the operational, administrative and technical matters shall be subject to separate implementing arrangements to be concluded between the Parties.

**ARTICLE 5
PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION**

1. The Parties shall protect the classified information to which they may have access to within the framework of this Agreement in accordance with their national laws and regulations.
2. The classified information and equipment shall only be provided through official channels or other channels agreed upon between the Parties and to be labeled as follows:

ENGLISH	THAI	INDONESIAN
TOP SECRET	ลับที่สุด	SANGAT RAHASIA
SECRET	ลับมาก	RAHASIA
CONFIDENTIAL	ลับ	TERBATAS/KONFIDENSIAL
UNCLASSIFIED	ไม่มีชั้นความลับ	BIASA

3. All information and equipment received in the framework of this Agreement shall not be transferred, disclosed or released, either directly or indirectly, on temporary or permanent basis, to third parties, whether persons or entities, without the prior written consent of the originating Party.

**ARTICLE 6
BUDGETARY ALLOCATIONS**

Each Party shall bear its own respective expenses during the implementation of the present Agreement in accordance with its budgetary allocations unless decided otherwise between the Parties.

**ARTICLE 7
SETTLEMENT OF DISPUTES**

Disputes regarding the interpretation or application of this Agreement shall be resolved exclusively by consultations and negotiations between the Parties.

ARTICLE 8
ENTRY INTO FORCE, AMENDMENTS AND TERMINATION

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by which the Parties inform each other, through diplomatic channels, of the fulfillment of its respective domestic requirement for its entry into force of this Agreement. This Agreement shall be valid for period of 5 (five) years and shall be renewed for consecutive periods unless terminated by either Parties through a written notification submitted to the other Party 180 (hundred and eighty) days prior the date of termination.
2. This Agreement can be amended at any time by mutual written agreement between the Parties.
3. The termination of this Agreement shall not affect any incomplete projects, programs, arrangements, agreements and contracts concluded in accordance with this Agreement, unless otherwise decided by the Parties.

IN WITNESS WHEREOF, the Undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed the present Agreement.

Done at Jakarta, the Republic of Indonesia on 21 May 2015, in two originals, in the English, Indonesian, and Thai languages, all texts being equally authentic. In case of divergent interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF INDONESIA**

Signed

**RYAMIZARD RYACUDU
MINISTER OF DEFENCE**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE KINGDOM OF THAILAND**

Signed

**GENERAL
PRAWIT WONGSUWON
MINISTER OF DEFENCE**